

§ 3. BİYOLOJİK TEORİLER

I. ENDOKRİNOLOJİ VE SUÇ

İç salgı bezlerindeki fonksiyonel bozuklukların, kişilik ve dolayısıyla suça etkisinin olup olmadığı bilim adamları tarafından araştırılmıştır.

1. Kriminolojide Endokrinolojik Araştırmaların Tarihi

Kriminolojide endokrinolojik araştırmaların tarihi üç büyük döneme ayrılmaktadır:

A. Öncüler Dönemi

Endokrinolojinin kökenlerini kriminolojinin doğuşuna kadar götürmek mümkündür. Kriminolojide, ilk endokrinolojik araştırmaları Lombroso gerçekleştirmiştir. Müellif 1859 yılından itibaren "tiroid" in zekaya etkisine ilgi duymuştur. Aynı şekilde 1863 yılında Lombroso ilk acromégalie vakası sırasında hypophysaire'in hyper fonksiyonunun sonuçları üzerine dikkati çekmiştir. Lombroso'nun bu düşünceleri N.Pende'nin II nci Milletlerarası Kriminoloji Kongresine (Paris 1950) sunduğu genel raporda şu cümleyle belirtilmiştir: "Lombroso'nun bazı suçlularda gözlemlediği cranio-faciales acromégaloïdes özellikler ağır ahlak dışı bir hastalığa yatkınlık oluşturur".

Suç antropolojisinin temel varsayımı, hem fizik ve hem de ruhsal özellikler taşıdığından, Enrico Ferri ve Mariano Luiz Funes'de, antropolojinin zorunlu olarak kriminolojide endokrinolojiye yer vermek durumunda olduğunu vurgulamışlardır.

B. Sistemleştirme Dönemi

Suç antropolojisini endokrinolojiye bağlayan bağlar, Lombroso'nun İtalyan Haleflerini (Pende, Brandino, Di Tullio, Vidoni) araştırmalarında tiplendirmelerini sistemleştirmeye yöneltti. Bu bilim adamları kriminolojide morfolojik, psikolojik ve endokrinolojik korelasyonları ortaya koymaya çalıştılar. Ceza hukukçusu İspanyol Ruiz Funes 1929'da bu incelemeleri yayınladı. Olof Kingberg (İsveç), kriminoloji alanında endokrinolojinin eğilimlerini özetlemek için, özellikle Ruiz Funes'in araştırmalarına başvurdu. İki dünya savaşı arasında endokrinolojik ve kriminolojik incelemeler en yüksek seviyesine ulaştı. Bu alanda Almanya'da Kronfeld, Norveç'te Mjøen ve Branteberg, Amerika Birleşik Devletlerinde, J. R. Harding, Louis Berman, Schlapp ve Smith'in incelemeleri zikredilmeye değerdir. Bu müelliflerden bazıları suçluluğun esas faktörünün iç salgı bezlerindeki fonksiyonel bozukluklara bağlamışlardır⁴³⁷.

Kişilik tiplerinde çevre etkilerini hiç dikkate almayan ve öğrenmenin rolünü tamamen inkar eden endokrinolog Louis Berman⁴³⁸, anormal kişileri, "kendilerinde iç salgı bezlerinin anormal faaliyette bulunduğu kimseler" olarak tanımlamıştır⁴³⁹. Müellif, normal insanlarda da, kişiliğin, iç salgı bezlerinin çalışmalarının esaslı etkisi altında kaldığını ifade etmiştir. Berman, örneğin tiroit iç salgı bezinin aşırı çalışmasının kişide fazla hareketlilik, huzursuzluk ve kalp çarpıntısıyla ilgili davranış özelliklerini doğurduğunu, diğer iç salgı bezlerinin çalışma anormalliklerinin de, çeşitli vücut ve davranış bozukluklarına sebep olduğunu belirtmiştir. Buna karşılık tiroit salgısının iyi çalışmadığı kişiler, bedenlen gelişmemiş, cansız, tutuk ve hastalıklara çok müsaittirler⁴⁴⁰. Sing Sing cezaevinde bulunan 250 mahkum ile New York şehrinde oturan ve suç işlememiş diğer bir 250 kişilik grup üzerinde (kontrol grubu) araştırma yapan Berman'a göre, mahkumlarda kontrol grubuna oranla iki, üç katı fazla metabolizma ve sinir

⁴³⁷ Pinatel, III, s.272-273.

⁴³⁸ Mithat Enç, Ruh Sağlığı Bilgisi, 7. Basım, İstanbul 1978, s.38.

⁴³⁹ Dönmezer, Kriminoloji, s.131.

⁴⁴⁰ Enç, s.37-38.

reaksiyonları tespit edilmiştir⁴⁴¹. Sonuç olarak müellif, iç salgı bezlerindeki bozuklukların, kişiliğe etkisinin olduğu düşüncesindedir⁴⁴².

Yukarıda bahsettiğimiz müelliflerden Max Schlapp ve E. H. Smith, 1929 yılında Lombroso'nun Teorilerini kısmen kabul eden ve kısmen de şüphe ile karşılayan "The New Criminology" isimli bir eser yayınladılar. Üzerinde çok tartışılan bu eserde müellifler, tipik doğuştan suçlu sayılan iç salgı bezlerinde anormalliklere rastlanan kimselelerin kaderlerinin önceden belirlendiği şeklinde bir teori ileri sürmüşlerdir. Müellifler, ilgi çekici bir biçimde, herkes tarafından bilinen bir hakikati yani Amerika Birleşik Devletleri'ne göç edenlerin orada ilk doğan çocuklarında rastlanan suçluluk oranının yüksek oluşunun izahı için bu teoriyi kullandılar.

Schlapp ve Smith, çocuklardaki yüksek suçluluk nedenini, denizaşırı yolculuk yapan ve yabancı bir ülkeye geldikten sonra da iktisadi zorluklarla karşılaşan annenin, fiziki ve ruhi bakımdan gerilmesi sonucu oluşan iç salgı bezlerindeki fonksiyonel bozukluklara bağladılar. Böylece bu müelliflere göre annede meydana gelen salgı bezleri rahatsızlıkları, kalıtımla ilk doğan çocuklara geçmekte ve dolayısıyla onların suçluluğuna yol açmaktadır.

Teori, her ne kadar suçun oluşumunda yapısal kalıtımın ve özellikle endokrinolojik etmenlerin önemini vurgulamakta ise de, Lombroso'nun teorisinden farklı olarak, kalıtımın nesilden nesile intikal edeceğini yani hiç değişmeyeceğini iddia etmektedir. Gerçekten göç eden aynı anne, bir, iki sene sonra değişen hayat şartlarında refah seviyesinin yükselmesiyle sağlıklı bir çocuk dünyaya getirebilir. Bu nedenle müelliflere göre, her ailede çoğunlukla bir çocuk suçlu olmaktadır. Olumsuz kalıtım etmenleri hakkında, herhangi bir tedavi yöntemi tavsiye etmeyen Lombroso'ya karşılık, endokrinologlar -her ne kadar bazıları diğerlerinden daha az iyimser olsalar da- şifanın gerçekleşebileceğini savunurlar. Birçok endokrin rahatsızlıkları kalıtımla açıklanamamaktadır⁴⁴³.

⁴⁴¹ Dönmezer, s.131.

⁴⁴² Enç, s.38.

⁴⁴³ Mannheim, s. 274.

C. Reaksiyon (Tepki) Dönemi

Bu dönemde, endokrinolojinin suça etki edip etmediği konusundaki incelemelerin eski yoğunluklarını kaybettikleri görülmektedir.

Endokrinoloji ile suçluluk arasında korreloasyonu savunan Pende bile II nci Milletlerarası Kriminoloji Kongresinde (1950) hiçbir zaman iç salgı bezlerindeki fonksiyonel bozuklukların, dimaği faktörlerin (facteurs cérébraux) katkısı olmaksızın, tek başlarına bir suçun göstergesi olamayacağını savunmuştur. Daha sonra gerçekleştirilen bilimsel incelemelerde de, endokrinolojik sorunlara çok daha az değinildiğini müşahade etmekteyiz. Endokrinoloji'den sadece örneğin Colombro (Arjantin) cezaevlerinde cinsel sorunlar ve Hodge (İngiltere) cinsel suçluların tedavisi konularında bahsetmişlerdir. Bir sene sonra 1951 yılında, S. Leonard Simpson, yetişkin suçlunun incelenmesinde endokrinolojinin uygulanmasını araştırdı. Bu tarihten sonra endokrinolojik çalışmalarda bir duraksama devresine girilmiştir. Londra'da 1955 yılında gerçekleştirilen III ncü Milletlerarası Kriminoloji Kongresinde sadece, Leonidio Ribeiro "Homoseksüalite ve iç salgı bezleri" (Homosexualité et glandes endocrines) konusunda bir tebliğ sunmuştur. Aynı şekilde IV ncü Milletlerarası Kriminoloji Kongresinde de (La Haye 1960) endokrinoloji alanında sadece Fontanesi ve Zilli'nin (İtalya) bir tebliğine rastlanmaktadır. Günümüzde endokrinolojik çalışmalara, kriminolojide eskisi kadar önem verilmediğinin diğer bir örneğini de, Olof Kinberg (İsveç) vermektedir. Müellif 1935'de "Basic problems of criminology" adlı eserinde endokrinolojiye dokuz sayfa yer ayırırken, 1960'da neşredilen "Problèmes fondamentaux de criminologie" isimli yapıtında sadece bir kelimeyle konuyu geçiştirmektedir⁴⁴⁴.

Aşağıda endokrinolojinin, suçluların sınıflandırılmasına elverişli bir tiplmeyi hangi ölçüde gerçekleştirdiğine değineceğiz. Bu yönde endokrin (hormonal) ve biotiplmeyi (yapısal tipleme) birbirinden ayırmak lazımdır.

⁴⁴⁴ Pinatel, III, s. 273-274.

2. Endokrin Tipleme

Endokrin tipleme, hipofiz bezi, tiroit salgı bezi ve paratiroidleri, timüs salgı bezi, böbrek üstü (surrénales) ve genital bezleri göz önüne alır.

1. İlk sınıflandırma hyperpituitarizm ve hipopituitarizm arasındadır.

Hipofiz bezi çok çalışanlar el ve ayaklarının aşırı büyüklüğüyle göze çarparlar. Bu tip bir bireyin geniş yüzünde derin kırışıklıklar vardır. El ve ayakları güçlü olan bu kişilerin çeneleri geniş ve kuvvetli, adaleleri gelişmiş ve yağlı değildir.

Psikolojik bakımdan bu bireyler, çok heyecanlı, coşkulu, duyarlı, zekaları gelişmiş kimselerdir. Dengeli bir bencillığe sahip olan bu kişilerde, ihtiraslı bir mizaç ve ahlaki anormalliklere rastlanmaktadır. Çocuklar ise, soğuk, bencil, ağır kanlı, macerayı seven ve kavgacı tiplerdir. Yetişkinlerde, saldırganlık, baş kaldıran bir karakter ve enerjik bir istek görünür.

Hipofiz bezi az çalışanlar ise, fiziki bakımdan gelişmemiş kimselerdir. Özellikle elleri küçük ve koni biçiminde, el ve ayakları yağlı olan bu kişilerin kafaları küçük, dişleri eğri büyrü, çeneleri sivri, göz çukurları yuvarlak, cinsel organları az gelişmiş, adaleleri zayıftır. Tek kelimeyle bunlar biraz efemine tiplerdir.

Psikolojik bakımdan hipofiz bezi az çalışanlar, zihinsel olarak geri, duygusal, endişeli, kaprisli, çocuksu, dikkatini bir noktada toplayamayan, eleştiride bulunamayan, isteksiz, etkilenmeye elverişli bireylerdir.

Kriminolojik açıdan hipofiz bezinin çok çalışmasıyla şiddet suçları; az çalışmasıyla şiddet içermeyen suçlar örneğin özellikle hırsızlık suçları arasında korrelasyonlar gözlemlenir.

2. Tiroit iç salgı bezi aşırı çalışan (Hyprethyroidie), uzun boylu, yüz ve kaşları çok gelişmiş, çabuk heyecanlanan, hiddet nöbetleri geçiren, kaygılı, çabuk yorulan bir bireydir. Aktif ve hareketli bir zekaya sahip olan bu tipler düşünmeden davranan, istikrarsız, şiddet yanlısı, ihsiyaki bir kişiliğe sahiptirler.

Buna karşılık bedence gelişmemiş tiroit salgısının iyi çalışmadığı (Hypothyroidie) kişiler, zihinsel bakımdan geri, uyuşuk, duygusuz, girişimci olmayan kimselerdir.

Psikolojik açıdan tiroit salgı bezinin iyi çalışmadığı kişiler pasif mizaçlı, bezin fazla çalıştığı bireyler ise, huzursuz, fazla hareketli, enerjik bir kişiliğe sahiptirler.

Kriminolojik bakımdan suçluların aktif ve pasif olarak ayrımı, endokrin tiplemesine uygunluk arz etmektedir. İhtirasi suçlularla, tiroit salgı bezinin fazla çalıştığı kişiler arasında az bir biçimde de olsa (belli belirsiz) bağlantılar gözlemlenmiştir.

Lyons Hernt, deniz ve sıcak iklimin tiroit salgısının ifrazatını teşvik ettiğini ve bu bakımdan Güney İtalya'da ilkel, vahşi ve ihtirasi suçların işlendiğini, buna karşılık tiroit salgısının genellikle iyi çalışmadığı İngilizlerde, bu gibi suçların çok az işlendiğini vurgulamaktadır. Adam öldürme ve ırza geçme suçlarının yüksek hareketle ilgisi olduğu şeklindeki Enrico Ferri'nin Teorisi, Hernt'in yaptığı bu endokrinolojik gözlemle teyit edilmektedir.

3. Diğer bir endokrin tipleme, hypoparathyroidi'ye ilişkindir. Kendilerinde hypoparathyroidi gözlemlenen bireylerin kaslarının refleksleri belirgin, dişleri güçsüzdür. Psikolojik olarak bunlar, sabit fikirli, karakterleri değişen, korku, kaygı gibi dış etkenlerin bazen geçici, bazen ise günlerce tesiri altında kalan kimselerdir. Kriminolojik bakımdan bu gibi bireyler Benigno di Tullio'ya göre bağımsız, isyankar ve hareket etmeye yönelik bir kişilik yapısına sahiptirler.

4. Berman'a göre, hyperthymique'lerin bakışları melek gibidir. Güzel görünüşlü olan bu bireyler, verem, menenjit gibi hastalıklara yakalanmaya müsaittirler. Büluğ çağında cinsel sapkınlık gösterirler. Psikolojik olarak homoseksüelliğe, mazoşizme, ufak suçluluğa veya intihara eğilimleri vardır.

Kriminolojik bakımdan psikiyatrist John R. Harding 1926'da timüs salgısının iyi çalışmadığı bir gençten bahsetmektedir. Zeki ve iyi eğitim görmüş ve fakat zayıf karakterli, çalışmaktan kaçınan, serserilik ve hırsızlığa yatkınlık göstermektedir. Özellikle radyoterapiyi içeren bir tıbbi tedaviye tâbi tutulan bu genç, iyileştikten sonra hayatında ilk kez çalışmış ve topluma uyum sağlamıştır.

5. Beyin kanaması tehlikesi altında bulunan böbreküstü salgı bezi aşırı çalışan (hypersurrenal) kimselerin, kasları belirgin ve gösterişlidir. Bunlar canlı, enerjik, istekli, mutlu, keyifli, serinkanlı ve dingin kimselerdir. Berman'a göre, bu bireyler tecavüzkar ve kavgacıdır. İri bir cüsseye sahip olan kadınlar ise, şişmanlamaya eğilim gösterirler. Bunlarda erken gelişmiş bir cinselliğe ve erkeksi bir kişiliğe rastlanmaktadır. Buna karşılık ufak tefek bir vücut yapısına sahip, el ve ayakları uzun ve ince, kendilerinde adrenal ifrazatı eksik (hyposurrenal) olan bireylerde devamlı bir yorgunluk ve zayıflık belirtileri görülür. Çok hassas, zeka seviyeleri yüksek, manevi hisleri temiz olan bu kişiler, depresyona eğilimlidirler.

Ruhsal bakımdan Pende, psişik tepkilerle ilgili olarak böbreküstü bezlerine önem vermiştir.

Kriminolojik açıdan, böbrek üstü salgı bezi az çalışan kişilere, ser-seri ve işsiz güçsüz suçlularda rastlanır.

6. Diğer bir endoktrin tipleme, hypergenital ve hypogenital tiplere ilişkindir.

Hypergenital tip, seksüel özellikleriyle dikkati çeker. Bu tip bireylerin göğüsleri güçlü, organları nispeten küçük, kasları kuvvetli, kalçalarının üst kısmı geniştir. Keyifli bir mizaca sahip olan bu kimseler, mutlu, enerjik, geveze, girişken ve atılgandırlar. Psikolojik açıdan Pende, hypergenital tiplerle, psişik tepkiler arasında bir bağlantı kurmaktadır.

Hypogenital tipler ise, sağlıksız, hastalıklı bir belirti gösterirler. Uzun boylu olan bu kimselerin uzun bacakları vardır. Bu tip, yukarıda belirttiğimiz Kretschmer'in displastik tiplerinin çeşitlerinden biriyle örtüşmektedir.

Bu şekilde, iç salgı bezlerindeki faaliyet bozukluklarına yukarıda değinmiş olduk. Sorun, salgı bezlerinin aşırı veya yavaş çalışmasının yani endokrin tiplemelerin suçluların tasnifinde göz önüne alınıp alınmayacaklarıdır. Hemen belirtelim ki, yukarıda gerçekleştirilen endokrin tiplemeler iç salgı bezlerinin ve hormonların (örneğin, pankreas) hepsini kapsamamaktadır. Ayrıca bu tiplemeler, endokrinolojinin bugün ulaştığı bilimsel seviyenin çok altında kalmıştır⁴⁴⁵.

⁴⁴⁵ Pinatel, III, s.274 vd.

Bu açıklamalardan, endokrin tiplerle, suçluları sınıflara ayırmaya ulaşılamadığı sonucu çıkmaktadır. Çoğunluğun düşüncesine göre, iç salgı bezlerinin faaliyet bozuklukları, suçluluğa dolaylı psikolojik etkide bulunmaktadır. Hipofiz veya diğer guddede bozukluklarının kişi üzerinde, saldırganlık, kompleksler (örneğin, aşağılık kompleksi) yaratabileceği ve dolayısıyla muhtemelen suça neden olabileceği söylenebilir⁴⁴⁶.

3. Biotipleme

Kişinin endokrin tiplerinin ruhi ve kriminolojik açılarından yetersiz kalması üzerine Pende, bireyin endokrin ve neurovegetatif sistemine dayanan fizyolojik tiplerine yöneldi. Müellif, morfolojik, kişisel ve düşünsel açılarından tiplerine yöneldi. Bu araştırmalarının sonuçlarını karşılaştıran müellif, sonuçların iç salgı bezleriyle bağlantılarını tespit etmeye çalıştı.

Pende'nin sistemleştirmesini ortaya koyan Jean Delay'a göre, iki zıt biyotip belirlemektedir: Uzun boylu, zayıf, düşey yapılı ve kısa boylu, geniş yatay yapılı. Bu her iki biyotip içinde kuvvetli (sthnénique) ve güçsüz (asthénique) çeşitlere rastlanmaktadır.

Endokrin bağlantılar, şu şekilde yerleştirilmiştir:

Kendilerinde;

1. Hypertroid ve hpyersurrenalın bulunanlarda enerjileri tepkilerin süratine katkıda bulunmaktadır. Bu tipler uzun boylu, zayıf ve çok kuvvetli kimselerdir.
2. Hypertroit ve hyosurrenal'i olanlar, çabukluk gerektiren faaliyetlerde enerjilerini kullanmazlar. Bunlar uzun boylu, zayıf, güçsüz kimselerdir.
3. Kendilerinde hypotroit, hpyersurrenal veya hypergenital bozukluklara rastlananlarda, enerjinin kaslardaki motor kaybı ve zihinsel yavaşlama tepkileriyle birleştiği gözlemlenmektedir. Bu tipler, kısa boylu, geniş ve kuvvetli kimselerdir.

⁴⁴⁶ Mannheim, I, s.274.

4. Hypotroid, hyposurrenal veya hypogenitali bulunanlarda enerji yoktur, hareketleri ağırdır. Kısa boylu, geniş ve güçsüz bireyler bu kategoriye girerler.

İkinci Milletlerarası Kriminoloji Kongresine (Paris, 1950) sunduğu raporunda Pende, hypertroid'i bulunanlar arasında daha ziyade ihtirasi suçlulara rastlandığını, bu kategoriye girenlerin hırsızlık suçlarını işlediklerini; hypertroit-hypersurrenal rahatsızlıkları olanların şiddet suçları, adam öldürme fiillerini; hypergenital veya hyperpituitarizm-hypergenital bozukluğu olanların cinsel suçları; hypertroit-hyperthymique-disgenital salgı bezinin fazla çalıştığı kimselerin sapıklıkla cinsel suçları; kendilerinde hyperpituitaire- hypersurrenal tespit edilenlerin soğukkanlı, hayasız suçlular olduklarını belirtmektedir.

Pende'nin işlenen suçun şekli ve biyotip arasında bir ilişki kurma gayretine rağmen birçok ayrıntının eksikliği nedeniyle, biyotipleme-nin kriminolojide uygulanması şimdilik mümkün gözükmemektedir⁴⁴⁷.

Endokrinoloji ve suç konusuna son verirken salgı bezlerinin kişilik üzerindeki etkisini tespit için, bezlerin işleyişleri hakkında halen yeterli bilgiye sahip olmadığımızı itiraf etmek durumundayız. Endokrinoloji denen salgı bezleri biliminin bugün henüz çocukluk çağında olduğu vurgulanmıştır⁴⁴⁸. İç salgı bezlerinin "akıbeti tayin eden bezler" veya "ruhun kimyası" oldukları görüşleri reddedilmiştir. Hatta Tannenbaum'a göre, salgı bezlerindeki bozukluklara, suçlulardan daha çok, suçlu olmayanlarda rastlanılmaktadır⁴⁴⁹.

II. KALITIM İLE SUÇ ARASINDAKİ İLİŞKİLER

Kalıtımın suça etkisi konusunda aileler, ikizler, evlatlar edinmeler ırklar, iç salgı bezleri, beyin fonksiyonu bozuklukları ve kromozomlar üzerinde araştırmalar yapılmıştır.

⁴⁴⁷ Pinatel, III, s.277 278.

⁴⁴⁸ Enç, s.38.

⁴⁴⁹ Dönmezer, s.135.

1. Aileler Üzerindeki Araştırmalar

Bu araştırmaları kalıtsal ve istatistiki olmak üzere ikiye ayırmak mümkündür.

A. Aileler Üzerinde Kalıtsal Araştırmalar

Soyla ilgili incelemeler, belli bir kişiden gelen fûruların (şecere, soy ağacı) neler yaptıklarının tespitidir. Bu araştırmaların en eskisi, Juke Ailesi ile ilgili çevresel ve kalıtsal etmenlerin suç üzerindeki etkisini, inceleyen Richard Dugdale'nin 1877 yılında yayınladığı Jukes Ailesi (The Jukes) adlı çalışmasıdır⁴⁵⁰. Amerika Birleşik Devletlerinde, içinde pek çok suçlunun barındığı Jukes Ailesinin soy ağacını takip eden Dugdale, suçlu davranışın çevresel faktörlerin etkisiyle mi, yoksa bir takım kalıtsal özellikler nedeniyle mi geldiğini araştırmıştır⁴⁵¹. Çoğu kez yanlış olarak Dugdale'nin araştırmasının kalıtsal teoriyi ispat etmeye çalıştığı ileri sürülmüşse de, çevresel faktörlerin kalıtım zincirine etkisi ihtimali üzerinde durularak, her iki yaklaşımın da geçerli olabileceği belirtilmiştir⁴⁵².

Jukes Ailesinin yaşam alanı, şehirden uzak, erişimin zor olduğu, kayalık bir bölgeydi. Aynı evde yaşamlarını sürdüren aile mensuplarının özel hayatlarından bahsedilemezdi. Ailenin büyük kızlarının, diğer erkek kardeşleriyle aynı yerde yatıp uyumaları, hatta elbiselerini değiştirmeleri bile, büyük sorunlara neden oluyordu. Zamanla bu duruma uymak zorunda kalan herkes, diğerlerine aldırmadan mümkün olduğu kadar, kendisine ait bir yaşam sürdürmeye çalıştı. Bu sorunlar çoklukla çarpık aile ilişkilerinin ve dolayısıyla istenmeyen hamileliklerin meydana gelmesine neden oldu⁴⁵³. Kural olarak onlara benzeyen aynı seviyedeki insanlarla evlenen Juke'ler diğer toplumsal sınıflara çıkmayı denemediler⁴⁵⁴.

⁴⁵⁰ Pinatel, III, s.300; Krz. Dolu, s.156; Demirbaş, s.109.

⁴⁵¹ Dolu, s.157.

⁴⁵² Mannheim, I, s.266; Dolu, s.157.

⁴⁵³ Dolu, s.157; Demirbaş, s.109.

⁴⁵⁴ Demirbaş, s.109.

Jukes ailesinin kurucuları Max Juke (1720) ve Ada Juke (1740)'dır. Bu adamın zürriyetinden 540 meşru ve 169 gayrimeşru çocuk olmak üzere 709 çocuk doğmuştur⁴⁵⁵. Bu çocuklardan 77'si suçlu, 292'si genel kadın ve fuhuş için aracılık eden ve 142'si serseridir⁴⁵⁶.

Araştırmalar bu ailenin 2/3'sinin suçlu, hasta, genel kadın vs. olduklarını ve Devlete maliyetlerinin (Cezaevi masrafları) yüksek olduğunu ortaya koymuştur⁴⁵⁷.

Ailenin beşinci neslinde kadınların hepsi genel kadın, erkeklerin hepsi canidir. Diğer nesillerde de zaman zaman fuhuş ve canilik eğilimi belirlemektedir. Lombroso, cani istidadın daima neslin, en büyük evladında belirlediğini, kadında fuhşun, erkekte suçluluğa karşılık teşkil eden bir özellik olduğunu belirtmektedir⁴⁵⁸.

Daha sonra Dugdale, Jukes Ailesini, temiz bir aileden gelen ve Princeton Üniversitesi Rektörlüğü de yapmış olan Jonathan Edwards'ın soyu ile karşılaştırmıştır. Müellif, bu soydan birkaç Amerikan başkanı ve başkan yardımcıları dahil olmak üzere çok sayıda önemli insanın geldiğini ve bu neslin içinde hiçbir suçluya rastlanmadığını tespit etmiştir⁴⁵⁹.

Daha sonra Arthur H. Estabrook 1916'da yayınladığı "The Jukes 1915" adlı kitabında, Dugdale'nin araştırmasını kaldığı yerden devam ettirmiştir. 715 Jukes Aile üyesinin daha izini bulan müellif, bunlar arasında 378 genel kadın, 188 suçlu ve 170 dilencinin varlığını tespit etmiştir. Estabrook bu araştırmasıyla, Dugdale'nin bulgularını doğruladığını iddia etmiştir⁴⁶⁰.

Zero, Viktoria ve Kallikak Aileleri hakkında yapılan araştırmalarda da benzer sonuçlar elde edilmiştir. Örneğin serseri Victoria Ailesinin 76 üyesinden sadece 8'i ispat edebilir bir sapma göstermemiştir⁴⁶¹.

⁴⁵⁵ Lombroso, s.45.

⁴⁵⁶ Pinatel, III, s.300; Merle-Vitu, s.56.

⁴⁵⁷ Stéfani-Levasseur-Jambu-Merlin, s.70.

⁴⁵⁸ Lombroso, s.45.

⁴⁵⁹ Demirbaş, s.110.

⁴⁶⁰ Dolu, s.158; Demirbaş, s.110.

⁴⁶¹ Franz Exner, Kriminalbiologie in ihren Grundzügen, Hamburg 1939, s.154.

Gaddard tarafından keşfedilen Kallikak Ailesinin hikâyesi, tarafından keşfedilen Kallikak Ailesinin hikâyesi, bağımsızlık savaşı askerlerinden birinin hafif meşrep bir kızla ilişkisinden çocuğunun olmasıyla başlar. Bu olay zihin özürlü bir neslin başlangıcı olur. Bu nesilden gelen 480 kişinin 143'ü aptal, 46'sı ise normaldir. Bu kişilerden 477'ü gözaltına alınmış veya mahkûm olmuş, 37'si ölüm cezasına çarptırılmıştır⁴⁶².

Savaşın bitmesine müteakip aynı asker, ilkelerine bağlı protestan bir kızla evlenir ve bu evlilikten türeyen 496 kişi arasında zekâ geriliği olanlara veya suçlulara rastlanmaz.

Kallikak Ailesini incelenmesinde dikkati çeken, aynı usule bağlı birbirine paralel, iki ayrı neslin birbirinden çok farklı olmasıdır⁴⁶³.

B. Aileler Üzerinde İstatistiki Araştırmalar

Seçilen aileler genel nüfusu temsil bakımından yetersiz ve toplanan malzemeler eksik olduğundan, suç ile kalıtım arasındaki ilişkiyi ispat konusunda kalıtımsal aile araştırmalarının yapılması yerinde değildir. Kalıtım mı yoksa suça eğilim mi alt kuşaklara geçmektedir? Aile araştırmalarını yapanlar, bilimsel metotları da uygulamamışlardır. Yaşadıkları zamanlarda, ailenin kurucularının biyolojik yapıları hakkında güvenilir bilgi olmaması ve daha sonraki incelemelerde bu boşluğun doldurulamaması, araştırmaların güvenilirliğini zedelemiştir. Exner, aileler üzerinde kalıtım araştırmaları yapılması yerine, çok sayıda olayı irdeleyen, istatistik metoduna başvurulmasını teklif etmektedir. Müellif suç işleyenlerin ebeveynleri veya diğer akrabalarının, akıl hastalıkları, psikopat davranışları, alkol düşkünlükleri ve suçluluklarının göz önüne alınması suretiyle, suçluların kalıtım yoluyla suç işleyip işlemediklerinin araştırılmasının yerinde olduğunu belirtmiştir. Araştırmalar özellikle sabıkalı suçluların ebeveynlerinde, yüksek suçluluk oranı tespit etmiştir.

⁴⁶² Larguier, s.52.

⁴⁶³ Pinatel, III, s.300; İçli, s.93.

Exner, suçlu çocuklarının, genellikle müsait olmayan çevre şartlarına tâbi tutulduklarını vurgulayarak, elde edilen rakamların tek başına kalıtım etmenlerini izah edemediğini ifade etmektedir. Bununla beraber Kuttner'in suçlu çocuklarla ilgili bir araştırmasına dayanan Exner, suçlu ebeveynlerin, öz çocuklarının, üvey çocuklarına göre, suçluluk oranının daha yüksek olduğunu belirtmektedir. Kalıtımın etkisini ön plana çıkaran bu sonuç şayet üvey çocukların, öz çocuklar gibi suçlu üvey babanın tesirine aynı zaman süresince tâbi oldukları ispatlanırsa, kabul edilebilir⁴⁶⁴.

Suç işleyen 500 ve suç işlemeyen 500 kişinin ebeveynlerini veya yan hısımlarını eski bir çalışmada inceleyen Marro, aşağıdaki sonuçlara varmaktadır⁴⁶⁵.

Kusurlar	Suçlular	Suçlu Olmayanlar
Babanın içkiye düşkünlüğü	%40	%16
Annenin içkiye düşkünlüğü	%5	-
Usulün veya yan hısımların akıl hastalığı	%42,6	%13
Sar'a	%5,3	%2
Anormal ve şiddete yönelik karaktere sahip olanlar	%33,6	-

Daha yeni araştırmalar, çocuk ve yetişkinlere ilişkin olmak üzere ikiye ayrılabilir.

2. Çocuklara İlişkin İstatistikler

1942 yılında 400 suçlu çocuk üzerinde yaptığı bir araştırmada Heuyer, çocukların büyük baba ve büyük annelerinde 1/3 civarında içkiye düşkünlük, birinci kuşakta verem %10, 5 ve karakter bozuklukları %15 tespit etmiştir. Akıl hastalıklarına sık rastlanılmamaktadır (%3,6). Akıl hastalıklarına göre intihar vakıaları daha yüksek bir oranda görülmektedir (%4,2). Ebeveynlerde üç etmenin altı çizilebilir: içkiye düşkünlük, karakter bozuklukları ve ahlak dışı davranışlar.

⁴⁶⁴ Mannheim, I, s.267; Exner, s.155, 163.

⁴⁶⁵ Pinatel, III s.301.

Yan hısımlarda en yüksek rakamlar, suçluluk, kişilik bozuklukları ve ahlâk dışılığa ilişkindir.

Pinatel'in uyum sağlayamayan 100 çocukla ilgili yaptığı araştırmada, çocukların büyük babalar, büyük anneler, ebeveynler, amca ve halalarında nöropsikiyatrik bozukluklar (35 kez) içkiye düşkünlük (25 kez) ve vereme (14 kez), diğer özelliklere göre (örneğin, sar'a) daha çok rastlandığını bildirmektedir. Toplumsal bakımdan olayların %40'ında, aile içinde ağır manevi bozukluklar müşahede edilmektedir⁴⁶⁶.

3. Yetişkinlere İlişkin İstatistikler

Galy'nin 123 kadın (Hagueneau) ve 150 erkek (Mulhouse) suçlu üzerinde gerçekleştirdiği anket aşağıdaki sonuçları vermiştir.

Baba	Kadınlar	Erkekler
İçkiye düşkünlük	18 ya da %14,6	65 ya da %43
Anne	Kadınlar	Erkekler
İçkiye düşkünlük	6 ya da %4,1	11 ya da %7,3
Verem	10 ya da %8,1	5 ya da %3,3
Erkek ve kız kardeşler		
Çırpınmalar, Sar'a	14 ya da %11,3	12 ya da %8
Sinir sistemindeki çeşitli hastalıklar	6 ya da %4,1	28 ya da %18

Boisson'un 240 suçlu üzerinde gerçekleştirdiği psiko-kriminolojik araştırmada şu bulgulara ulaşılmıştır.

İçkiye Düşkünlük	47	ya da	%19,60
Sinir Yorgunluğu	12	-	%5
Verem	10	-	%4,15
Akıl hastalıkları	6	-	%2,50
Ahlaksızlık	6	-	%2,50
Geri zekahlık	5	-	%2,10
İntiharlar	3	-	%1,25
Sar'a	3	-	%1,25
Zührevi Hastalıklar	2	-	%0,85
Suçluluk	2	-	%0,85

⁴⁶⁶ Pinatel, III, s.302.

Dr. Marchais, usulde (üstsoy) % 25 alkole düşkünlük ve %5 psikopatik davranışlara rastlamıştır. Ayrıca, müellif sabikalı suçluların aşağı yukarı yarısının usullerinde alkole düşkünlük ve psikopatik davranışlar bulunduğunu belirtmektedir⁴⁶⁷.

A. Kalıtımın Kapsamı

1. İlk önce kalıtımın etkisinin suçluların yüzde kaçında bulunduğunun ortaya çıkarılması gerekmektedir. Bu oran, Heuyer'e göre, olayların 4/5'inde, Boisson'a göre %40'ında bulunmaktadır. Pinatel, suçlarda kalıtımın etkisinin 3/4 olduğunu vurgulamaktadır.

2. Kalıtımla, işlenen çeşitli suçlar arasındaki ilişkiyi de tespit etmek gerekir. Dr. Marchais, aşağıdaki sayıları yayınlamıştır.

Usuller (Üstsoylar)			%		
	Hırsızlıklar	Adam öldürmek	Ağırlaşmış adam öldürme tasarlama	Umumi adaba karşı suçlar	Kasten yangın çıkarma
Alkole düşkünlük	25	35	50	25	30
Nöropsikiyatrik bozukluklar	5	5	5	5	5

3. Kalıtım ve sosyal etmenler arasındaki ilişkiye gelince: Heuyer, kalıtım ve çevrenin etkisinin birleşmesini vurgular. Müellife göre, kalıtım ve ortam, aynı sorunun iki yüzünden başka bir şey değildir. Pinatel, kalıtım ve ailevi ve sosyal uyumsuzluğa, olayların %54'ünde rastlandığından bahsetmektedir. Müellife göre, olayların %42'sinde bir etmenin varlığı tespit edilmektedir. %4'ü kalıtımsal ve %38'i eğit-seldir. Elde belge mevcut olmadığından 19 olayda, sosyal uyumsuzluk ve kalıtımın birleştirilmesinden bahsedilemez. Olayların %4'ünde, ne kalıtımsal ve ne de eğitsel bir etmene rastlanmaktadır⁴⁶⁸.

Bu konuya son verirken, suçluluğa kalıtımın mı yoksa taklidi kolaylaştıran aile ortamının mı neden olduğunun tespitinin zor olduğunu

⁴⁶⁷ Pinatel, III, s.302-303.

⁴⁶⁸ Pinatel, III, s.303 ve devamı.

belirtelim. Aileler üzerindeki araştırmalar çevre faktörünün suçluluğa etkisini yatsınamaktadır. Kuşaktan kuşağa kalıtım yoluyla geçen suç mudur? Yoksa suça eğilim midir? Ayrıca seçilen ailenin suçluluğunun, genel nüfus oranının suçluluğu karşısındaki temsili bir değeri bulunmamaktadır. Hiç şüphesiz ailenin suçluluğa etkisi vardır. Ancak bu etkinin kalıttan ziyade, ailede yaşananlarla ilgili olduğu kanaatindeyiz.

III. EVLATLIKLAR ÜZERİNDE YAPILAN ÇALIşMALAR

Kalıttın suça etkili olup olmadığı konusunda takip edilen diğer bir metot, evlat edinme çalışmalarıdır. Evlatlık alınan ve dolayısıyla biyolojik ana-babaları tarafından yetiştirilmeyen kişilerin davranışları üzerinde kalıtımın etkisinin olup olmadığı sorusu bilim adamlarının dikkatini çekmiştir. Evlat edinilenler üzerinde gerçekteştirilen araştırmada beraber büyüyen ve aynı sosyal şartlara tabi ikizlerden farklı olarak sosyal şartlar ve kalıtımın etkisinin ayrı ayrı incelenmesi nedeniyle, metot bakımından, ikizlerle ilgili araştırmalara göre üstünlük arz ederler⁴⁶⁹.

şayet evlat edinilenler, biyolojik ebeveynlerine benzer özellikler gösterirlerse, kalıtımın etkisinden buna karşılıklı biyolojik ailelerinden daha ziyade içinde buldukları ve büyüdükları ailelere özgün özellikler sergilerlerse, gözlemlenen özelliklerin çevreden kazanıldığından bahsedilebilir⁴⁷⁰.

Genetiğin evlatlıkların davranışları üzerindeki etkileri muhtelif araştırmalara konu olmuştur.

Crowe, Amerika Birleşik Devletlerinde yaptığı araştırmada (1972) evlatlık verilen 52 çocuğun, suç işlemiş anneleriyle, yine evlatlık verilen aynı miktar çocuğun, suç işlememiş annelerini karşılaştırmıştır. Bu inceleme yapıldığı sırada her iki gruba dahil olan evlatlıkların yaşları 15 ile 45 arasında değişmektedir.

Sonuç olarak, biyolojik anneleri suçlu olup da, başka ailelerin yanında yetişen evlatlıkların suçluluk oranı %18.9, buna karşılıklı evlatlık verilen ve biyolojik anneleri suçlu olmayan çocukların suçluluk orasını ise %2,7dir⁴⁷¹.

⁴⁶⁹ Kaiser, s.475.

⁴⁷⁰ Dolu, s.170.

⁴⁷¹ Schwind, s.98-99.

Hutchings ve Mednick tarafından 1977 tarihinde Danimarka'da evlatlıklar üzerinde bir araştırmada yapılmıştır. Bu araştırmada yukarıdaki araştırmadan farklı olarak biyolojik anneler, biyolojik ve evlat edinilen babalar göz önüne alınmıştır.

İnceleme sonucuna göre, biyolojik ve evlat edinen babaların suçlu olmamaları halinde evlatlıkların suçluluğu %11,5 çıkmaktadır. Sadece biyolojik baba suçlu olması durumunda evlatlığın suçluluğunun oranı, biraz artarak %22'ye ulaşmaktadır. Her iki babanın suçlu olması durumunda, evlatlıkların suçluluğu en yüksek orana yani %36'ya varmaktadır⁴⁷².

Diğer bir araştırmada Mednick, Gabrielli ve Hutchings (1984) tarafından yine Danimarka'da 4068 evlatlık üzerinde gerçekleştirilmiştir. Bu incelemede de yukarıda olduğu gibi biyolojik ve evlat edinen babaların suçluluğu ele alınmıştır.

Babaların suçluluğuna göre evlatlıkların suçluluğu

Babaların suçluluğu	Toplam	Evlatlıkların suçluluğu	Suçluluk oranı: %
Her iki babada suçlu değildir	2499	336	13,5
Sadece evlat edinen baba suçludur.	200	30	14,7
Sadece biyolojik baba suçludur	1226	245	20,0
Her iki baba da suçludur	143	35	24,5

Yukarıdaki tablodan anlaşacağı gibi, ne biyolojik ve ne de kendilerini evlatlık alan babaları suçlu olmayan çocukların %13,5'i suçludur. Evlatlık alan babaların suçlu olması halinde bu oran %14,7, biyolojik babalar suçlu olması durumunda ise, evlatlıkların suçluluk oranı %20'ye çıkmaktadır. Hem biyolojik ve hem de evlat edinen babaların suç işlemeleri halinde, evlatlıkların suçluluk oranı ise en yüksek seviyeye yani %24,5'e ulaşmaktadır⁴⁷³.

Bu araştırmadan çıkan sonuçlara göre,

- a. Biyolojik anne ve babaların suçlu olmaları halinde evlatlıkların suçluluk oranı, biyolojik anne ve babaların suç olmamalarına göre daha yüksektir.

⁴⁷² Kaiser, s.475.

⁴⁷³ Schwind, s.99.

- b. Danimarka'da gerçekleştirilen 2 nci ve 3 üncü araştırmalar aynıyet arz etmektedir. Her iki çeşit babanın suçlu olmaları halinde, evlatlıkların suçluluk oranları en yüksek miktara, her iki babanın suç işlememeleri halinde ise, oran en düşük miktara varmaktadır.
- c. Biyolojik babanın suçluluğu evlatlık üzerinde, evlat edinilen suçlu babaya göre daha büyük bir tesir icra etmektedir.

Ayrıca bazı tespitler yapabiliriz:

1. Kalıtımla neyin geçtiği sorusuna cevap veremiyoruz.

2. Bulgular kalıtımı ispat edemiyor, 4068 evlat edinilen çocuktan (ki bu sayı genelleştirmeye imkan vermemektedir) 1226'sının sadece biyolojik babası suç işlediği halde, suç işleyen evlatlık çocukların sayısı 245 yani %20'dir. %20 oranında suç işleyen çocukların suç işlemelelerinde sadece kalıtımın mı etkisi vardır? Zannetmiyoruz. Evlatlık verilen çocuk, muhtemelen, biyolojik ebeveynlerin bulunduğu ortama göre, daha iyi bir ortamda yaşamasına rağmen suç işlemektedir. Evlat edinme işlemine müteakip biyolojik ebeveynlerin çocuk üzerindeki etkileri azalır, ilişkiler sorunlara gebedir. Bütün bunlardan çıkardığımız sonuca göre kalıtımın evlat edinenler üzerinde etkisinin ispatlanamadığı, varsa bile yok denecek kadar az olduğundan kalıtım ve çevrenin etkisi, birbirlerinin içine ayrılmaz bir biçimde geçmişlerdir.

IV. KROMOZOMLAR ÜZERİNDE YAPILAN ARAŞTIRMALAR

Kromozom, suç ilişkisi, özellikle 60'lı yılların başından itibaren Amerika Birleşik Devletleri, Fransa, Avustralya gibi ülkelerde gerçekleşen suçlar ve çoğunlukla adam öldürme olaylarının faillerinde bulunan kromozom fazlalıklarıyla gündeme gelmiştir. Genel nüfusa göre, çok az bir oranda olan kromozom sapmaları, İngiltere, İskoçya, Amerika Birleşik Devletleri, Federal Almanya ve Fransa gibi ülkelerde bilimsel araştırmaların konusu olmuştur. Araştırmalar, çoğunlukla kendilerinde zekâ gerilikleri tespit edilen veya tehlikeli oldukları belirlenen suçluların kaldıkları hastanelerde gerçekleştirilmiştir.

Aşağıda kromozom anormalliği sorununa değindikten sonra bilimsel araştırma ve ceza davalarından bahsedeceğiz.

İnsan bedeninin her hücresi, genleri taşıyan kromozomları barındırmaktadır.

Bireyler, normal olarak 23 çift kromozom, yani 46 kromozom taşırlar, bunlardan 22 çift, yani 44'ü beden şeklini ve yapısını belirler (autosomes)⁴⁷⁴. Son bir çift kromozom ise, cinsiyet kromozomudur (Ganosames). Bu 23 üncü çift kromozom kadınlarda x şeklinde (xx), erkeklerde, bir kromozom x, diğer kromozom y biçimindedir (xy). Diğer bir anlatımla, insandaki 23 çift kromozomun son çifti olan cinsiyet kromozomları kadınlarda xx, erkeklerde xy biçimindedir. Böylece tipik kadın kromozomu 46xx, erkek kromozomu 46 xy'dir. Y kromozomunun varlığı, kadın ve erkek arasındaki farkı oluşturur.

Bazen bireyler normalde az veya çok sayıda kromozom sahibi olabilirler (kromozom anormalliği).

Fazladan bir y kromozomuna sahip olan erkekler olabileceği gibi (47xyy), hücrelerinde ekstra x kromozomu bulunan erkekler de (47xxy) bulunmaktadır. Ancak bu son tür kromozom yapısı, kriminolojik araştırmalarda daha az ilgi çekmiştir. İstatistiklere göre, kromozom anormalliklerinin görülme sıklığı, erkeklerde xxy için 1/3000 ve xyy için ise, 1/1000'dir⁴⁷⁵.

Cinsiyeti belirleyen y kromozomu, sadece erkeklerde görüldüğünden, kromozom anormalliği kadınlarda xxx şeklinde ortaya çıkmaktadır⁴⁷⁶.

Kromozom anormalliklerinin ortaya çıkış nedenine gelince, normal olarak kadın ve erkek döllenme sırasında, yumurtaya karşılıklı olarak kromozomlarının yarısını aktarmaktadırlar. Diğer bir anlatımla, kadın ve erkek kromozom çiftleri ayırımı, indirime tabi tutularak, yumurtayı sadece bir kromozom yollamaktadırlar. Bazen, çok nadir de olsa, kadın veya erkeğin kromozomları ayrılmadan, yumurtaya dahil olmaktadır. Bu suretle hücre, kromozom fazlasını ihtiva etmek-

⁴⁷⁴ İçli, s.87; Lygia Négrier-Dormont, s.57.

⁴⁷⁵ Dolu, s.167; Ekrem Muş-Salih Öz, *Biyolojik & Psikolojik Teoriler*, s.39-58,45-46, in: *Kriminoloji, Suç Teorileri ve Uygulamalar*, Editör: Ekrem Muş, Ankara 2016, İçli, s.87.

⁴⁷⁶ Kürzinger, s.77; Demirbaş, s.120.

tedir. Böylece bazı kadınlar 2x'den daha fazla, bazı erkekleri ise, birden fazla x ve y'ye sahip olmaktadır⁴⁷⁷.

Erkeklerde cinsiyet kromozomlarının fazlalığının (xxy, xyy, xxyy, xxxxy karyotipleri) merkezi sinir sisteminde gelişim kusurlarına yol açarak suç şeklinde davranış bozukluklarına sebep olabileceği belirtilmiştir⁴⁷⁸.

Kadınlarda, kromozom fazlalığı, kayda değer neticeler meydana getirmemektedir.

Erkeklerde ise, bu durumun aynı olmadığı vurgulanmıştır. Onlarda, kromozom fazlalığının türüne göre, ikili bir ayırım yapılması gerekmektedir.

X kromozomunun fazlalığı (xxy), kadınlığa, testislerde zayıflığa, zeka geriliğine, kısırlığa, göğüs kafesinin daralmasına yol açmaktadır. Bu "Klinefelter Sendromu"dur. Bu nitelikteki erkekler, daha ziyade cinsel suçları işlemektedirler. Örneğin, ırza geçme, teşhircilik, pedofili, fetişizm, kasten yangın çıkarma. İşledikleri suçlar arasında özellikle adam öldürme ve hırsızlık gibi diğer suçlara da rastlanmaktadır. Ancak bütün homoseksüellerde x kromozomunun fazlalığından bahsedilemeyecektir.

Araştırmaya tabi tutulan 192 homoseksüelden, sadece birinde x kromozomunun fazlalığına rastlanmıştır. Forssman, Hambert, Mosier, Casey'in araştırmalarına göre Klinfelter Sendromu, suçlular arasında (10-22%) genel nüfusa göre (2,3/1000) yaygındır.

Kendilerinde y kromozomu fazlalığı bulunan erkekler (xxy, xyyy), bedensel olarak az anormallik göstermektedirler. İstisna olarak bunların çok uzun boylu, kel oldukları (ortalama 1.80 cm) ifade edilmiştir. Suç işlemeye vaktinden önce (Price ve Whatmore'un çalışmalarından sonra) başlayan ve daha ziyade hırsızlık suçunu işleyen bu gruba giren bireylerin ruhsal gerginliklerini bastıramadıkları, saldırganlık ve suçluluğa eğilim gösterdiklerinden bahsedilmiştir.

⁴⁷⁷ Merle-Vitu, s.58.

⁴⁷⁸ Zeynep Karakan Karakaş, Antisosyal Kişilik Bozukluğu Olan ve Agresif Davranış Sergileyen Erkek Bireylerde y Kromozomu Düzensizliğinin Araştırılması- Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Adana 2009, s.1.

1965 yılında İskoçya'da, Patricia Jacobs ve arkadaşları tehlikeli akıl hastası suçlularının bulunduğu bir akıl hastanesinde yaptıkları araştırmada 197 erkekten 7'sinde xyy ve 1'inde xxyy kromozom fazlalığı tespit ettiler.

Aynı yerde yapılan ikinci bir araştırmada incelenen 315 kişiden 9'unda xyy kromozom fazlalığı tespit edilmiştir⁴⁷⁹. Bu fazladan kromozomun uzun boy, normalin altında veya sınırda bir zekâ derecesi ve saldırganlık gibi bir arada bulunan üç özelliğe yol açtığı belirtilmiştir⁴⁸⁰.

Kromozom fazlalığı üzerindeki ilk araştırmalara 50'li yılların sonunda rastlanmaktadır. 1959'da Paris'te Prof. R. Turpin, Jerome Lejeune ve doktor M. Gauthier, kromozom fazlalıklarının varlığına işaret ettiler. Bu bilim adamlarına göre, belli sayının üstündeki kromozomlar, zeka geriliğine ve gelişmemiş beden yapısına neden olabiliyorlardı⁴⁸¹.

Sandberg ve arkadaşları (1961), xyy kromozom fazlalığı ile şiddette dayalı suç işleme arasında ilişki kurmuşlardır⁴⁸².

1973 yılında Jarvin ve arkadaşlarının yaptıkları araştırmada şu sonuçlara ulaşıldı;

XXX%	XXY%	Mangolizm	%
Yeni doğmuş erkekler	0,13	0,14	0,13
Normal yetişkin erkekler	0,13	0,35	-
Akıl hastaları	0,7	1	-
Suçlular	1,9	0,86	-

Jarvin ve arkadaşlarının araştırması, suçlularda y kromozom fazlasının, x kromozom fazlasına göre daha yüksek miktarda olduğunu göstermektedir. Müellifler, "bu da saldırgan davranışa yol açmaktadır" demişlerdir.

⁴⁷⁹ Merle-Vitu, s.58: Pinatel, III, s. 308-309.

⁴⁸⁰ Sokullu-Akıncı, s. 162; Muş-Öz, s.46; Maria İoannou, "Suça ilişkin bireyselci açıklamalar", s.49-80,61, in: David Canter, Suç Psikolojisi (Çev: Ali Dönmez-Işıl Çoklar Başer-Meltem Güler) Ankara 2011.

⁴⁸¹ Lygia Négrier-Dormont, s.57.

⁴⁸² Maria İoannou, s.61.

Bununla beraber araştırmacılar, yine de şiddet suçlarının büyük bir çoğunluğunun, kromozomları normal kişilerce (xy) işlendiği, hatta kromozom fazlasına sahip olan xyy kromozomlu erkeklerin saldırganlıklarını kontrol altında tutabildiklerini belirtmekten de geri kalmamışlardır⁴⁸³.

Genetik nedenlerin suçluluğa etkisini tespit için, Klein-Vogler/Haberlandt (1974) suç ve suç işlemeyen (kontrol grubu) grupları birbirleriyle karşılaştırdılar.

Suç işleyen 74 erkek suçludan 8'inde kromozom bozukluğu tespit ettiler. 103 kişilik kontrol grubunda ise, sadece üç kişide kromozom bozukluğuna rastlandı. Bu sonuca göre, suçlularda kromozom sapması %11 iken, suçlu olmayanlarda bu oran %3 idi.

Suçlularda kromozom sapması suçlu olmayanlara göre, hemen hemen dört misli fazla olarak görülmekte ise de, genel nüfusta kromozom anormalliğinin çok nadir olduğu da gözden uzak tutulmamalıdır⁴⁸⁴.

Witkin ve arkadaşlarının y kromozom fazlalığının tespitiyle ilgili 4591 erkek üzerinde yaptıkları araştırmada (1976), sadece 12 kişide bu fazlalığa rastlandı. Araştırma, bu erkeklerin başta şiddet suçları olmak üzere, suçlara karışma eğilimlerinin daha yüksek (%41,7) olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca xyy kromozomları taşıyan bireylerin tümünün suçlu olmadığı ve suçluların çok büyük bir çoğunluğunda da kromozom bozukluğunun bulunmadığı belirtilmiştir⁴⁸⁵.

Yayınlanan istatistikler XYY karyotiplerinin, suçlular arasında genel nüfusa göre, %50-60 oranından daha fazla olduklarını, ancak suçluların tümünde, %1-2 oranında bu fazlalıklara rastlandığını ortaya koymaktadır⁴⁸⁶.

Kromozom fazlalığının suça etki ettiği, mahkemeler önünde ileri sürülmüşse de, bu iddiaların mahkemeleri etkilediği pek söylenemez⁴⁸⁷.

⁴⁸³ Sokullu-Akıncı, s.163-164; Demirbaş, s.121.

⁴⁸⁴ Kürzinger, s.77.

⁴⁸⁵ İoannou, s.61.

⁴⁸⁶ Merle-Vitu, s.58.

⁴⁸⁷ Mannheim, I, s.283.

13-14 Temmuz 1966'da Şikago'daki hemşireler yurduna giren 24 yaşındaki Richard Speck, yurttan kalan sekiz hemşirelik öğrencisini öldürür. 3 yaşındaki bir çocuğun zeka seviyesine sahip failde, xyy kromozom fazlası bulunur⁴⁸⁸. Bu kromozom anormalliği genel nüfusun ancak 0,02'sinde görülmektedir⁴⁸⁹.

Speck'in müdafii, müvekkilindeki kromozom fazlalığının onu saldırganlığa yönelttiğini belirterek kusur ehliyetinin yokluğu nedeniyle beraat kararı verilmesini talep etti. Talebi yerinde bulmayan mahkeme, Speck'i önce ölüm cezasına çarptırdı. Ölüm cezasını anayasaya aykırı bulan Amerikan Yüksek Mahkemesi ölüm cezasına çarptırılan diğer mahkûmlar ve bu arada Speck hakkında verilen mahkûmiyet kararlarını 1972'de bozdu. Ölüm olayıyla ilgili 50-150 sene arasında değişen hürriyet bağlayıcı cezalara mahkûm edilen Speck, 1991'de cezaevinde geçirdiği kalp krizi sonucu öldü.

YYY kromozom fazlalığının mahkeme önüne getirildiği diğer olay, Fransa'da gerçekleşmiştir. Bedeninde xyy kromozom fazlalığı bulunan 31 yaşındaki Daniel Hugon, 1965 yılında Fransa'da 61 yaşındaki yarı felçli bir genel kadını öldürür. Hugon'un avukatı Bernard Cahen savunmasında, Parisli genetik uzmanı Jerome Lejeune'ün mü-talaasından, kromozomlarla ilgili yapılan bilimsel araştırmalardan, Amerika Birleşik Devletlerinde Richard Speck hakkında hükmedilen ölüm cezasının iptalinden ve 21 yaşındaki Avustralyalı katil Lawrence Edward Hannel'le ilgili Sydney'de verilen beraat kararından bahseder. Buna rağmen mahkeme Hugon'un yedi sene hürriyeti bağlayıcı cezaya çarptırılmasına karar verir⁴⁹⁰.

Sonuç olarak denebilir ki, kromozom fazlalığı taşıyan bireylerin tümü, suç işlememiştir. Suçluların çok büyük bir çoğunluğunda da örneğin (xy), herhangi bir kromozom bozukluğuna rastlanmamaktadır. Günümüzde kromozom "efsanesi", güvenilir bilimsel şartlar altında gerçekleştirilen bir sonraki araştırmalarla bütün inandırıcılığını kaybetmiştir.

⁴⁸⁸ Sokullu-Akıncı kitabında, Speck'teki kromozom yapısının normal olduğunu belirtmektedir. **Sokullu-Akıncı**, s.162.

⁴⁸⁹ **Brauneck, A. E.**, Zum Begriff der kriminellen Anlage, in Festschrift für Engisch, Frankfurt/M. 1969, s.636-643, 640, zikreden, **Schwind**, s.99.

⁴⁹⁰ **Schwind**, s.100.

V. İKİZLER ÜZERİNDE YAPILAN ARAŞTIRMALAR

İkizler, aynı bir yumurtadan, tek yumurta ikizleri (monozygote) ve kardeş ayrı ayrı yumurtalardan doğan, kardeş ikizler (dizygote) olmak üzere iki kısma ayrılmaktadır. Tek yumurta ikizleri, tek bir sperm tarafından döllenmiş aynı yumurtadan meydana gelmektedir. Sonradan bölünen bu yumurta aynı cinsiyetten olan iki ayrı bireyin meydana gelmesine neden olmaktadır. Buna karşılık, kardeş ikizler, erkek spermeleri tarafından dölenen ve çeşitli genleri ihtiva eden, iki farklı dişi yumurtasından oluşur.

Kalıtıma önem veriliyorsa tek yumurta ikizlerinin genetik faktörleri birbirleriyle uyduğundan (genetik açıdan aynı insanın iki varlığı bulunmaktadır) sosyal davranışlarının da, kardeş ikizlere kıyasla aynı olması lâzımdır⁴⁹¹.

20 nci yüzyılda ikizler araştırması Amerika Birleşik Devletleri, Rusya, Hollanda, Japonya, Federal Almanya ve İngiltere’de gerçekleştirildi.

Ancak ikizlerle ilgili araştırmaların kökeni 19’uncu yüzyıla kadar uzanmaktadır. 1876 yılında ilk araştırmaları gerçekleştiren Francis Galton muhtemel olarak iki çeşit ikizin mevcudiyetini ilk keşfedendi. Galton 100 çift ikiz üzerinde bulgular topladı.

20. Yüzyılda ikizler üzerinde yapılan araştırmaların tarihsel olarak en eski ve üzerinde en çok tartışılan Alman psikiyatrist Johannes Lange’nin 1929 yılında Leipzig’de yayınladığı “Kader olarak suç” (Verbrechen als Schicksal) isimli eseridir. Lange, Bavyera cezaevlerinde ve Alman psikiyatri Enstitüsünde (Münih) bulunan erkek suç ikizleri inceledi. Enstitüde bulunup da gözaltına alınmayan ikizler de psikiyatrik ve bedensel incelemeye tâbi tutuldu. Eserin yayınlanmasını takip eden ilk yıllarda, suçun kalıtımın etkisiyle işlendiğine dair kuvvetli bir görüş hâkim olduysa da, daha sonra yapılan eleştiriler, Lange’nin görüşlerinin kamuoyunda zayıflamasına neden oldu.

Lange’nin eserini takiben Stumpf’un “Suçun Kaynakları” (Ursprünge des Verbrechens, Leipzig 1936) ve yine aynı sene yayınla-

⁴⁹¹ Schwind, s.97.

nan Kranz'ın "Suçlu İkiizlerin Yaşam Kaderleri" (Lebensschicksale Krimineller Zwillinge, Berlin 1936) isimli kitapları da bu alanda çıkarılmış ilk yapıtlardandır.

Bu arada 1934 yılında A. J. Rosanoff'un, Amerika Birleşik Devletlerinde yayınlanan "Criminality and Delinquency in Twins", Journ. of Criminal Law and Criminology XXIV, 1934, adlı incelemesi de zikredilmeye değerdir⁴⁹².

Aşağıda bu müelliflerin araştırmalarının bulgularına değineceğiz. **İkiizler üzerinde yapılan incelemelerin sonuçları**⁴⁹³

Müellifler	Tek yumurta ikiizleri			Çift yumurta ikiizleri (kardeş ikiizler)		
	İncelenen çift sayısı	Uygunluk sayısı (uyumluluk concordants)	Uyumsuzluk Sayısı (Discordants)	İncelenen çift sayısı	Uygunluk sayısı (Concordants)	Uyumsuzluk sayısı (Discordant)
Lange (1929)	13	10	3	17	2	15
Legras (1932)	4	4	0	5	0	5
Stumpfl (1936)	18	13	5	19	7	12
Kranz (1936)	31	20	11	44	23	20
Toplam	66	47 %71	19 %29	85	32 %38	58 %62

Uyumluluktan, ikiizlerin (tek veya çift yumurta ikiizleri), her ikisinin de cezalandırılması, uyumsuzluktan ise, ikiizlerden sadece birinin cezalandırılması anlaşılmaktadır⁴⁹⁴.

Yukarıda tablodan da anlaşılacağı gibi, Lange 13'ü tek yumurta ikiizi, 17'si ise, çift yumurta ikiizi (kardeş ikiizler) olmak üzere 30 çift erkek ikiiz üzerinde araştırma yapmıştır. Tek yumurta ikiizlerinden 10 çift cezalandırılmış, kardeş ikiizlerden ise, sadece 2 çift cezaya çarptırılmıştır. Tek yumurta ikiizlerinden geriye kalan 3 çiftten her çiftte biri,

⁴⁹² Mannheim, I, s.269; Exner, s.164 vd.

⁴⁹³ Bkz. Pinatel, III, s.305.

⁴⁹⁴ Exner, s.166.

kardeş ikizlerden geriye kalan 15 çiftten, her çiftte biri, cezalandırılmıştır. Lange bu araştırmasından şu sonuca varmaktadır:

*“Suç işleme bakımından tek yumurta ikizleri, kesin olarak benzer, buna karşılık kardeş ikizler, farklı şekilde hareket etmektedirler. İkizler metoduna önem veriyorsak, sebepler söz konusu olduğunda, doğuştan olan eğilimler üstün bir rol oynamaktadır”*⁴⁹⁵.

Legras, Stumpfl, Kranz'ın araştırmaları da yukarıdaki tablodan da anlaşıldığı üzere, tek yumurta ikizlerinin birlikte işledikleri suç oranının, kardeş ikizlere göre farklı olduğunu ortaya koymaktadır.

1934 yılında Amerika Birleşik Devletlerinde Rosanoff 37 çift tek yumurta ikizleri ve 27 çift kardeş yumurta ikizleri (her iki grup ikizlerin cinsiyeti erkektir) üzerinde araştırma yapmıştır. 37 çift tek yumurta ikizlerinden, 25 çift uyumluluk, 12'si ise uyumsuzluk göstermiştir. Buna karşılık, 27 kardeş ikizden 5'i uyumluluk, 22'si uyumsuzluk göstermiştir.

Rosanoff'un çalışmasında da, tek yumurta ikizleri arasındaki birlikte suçluluk dolayısıyla cezalandırılma oranının, kardeş ikizlerine göre, fazla olduğunu ortaya çıkmaktadır⁴⁹⁶.

Daha önce gerçekleştirilen beş araştırmayı (Lange, Legras Stumpfl, Kranz, Rosanoff) özetleyen Ashley Montagu tek yumurta ikizlerinde, %67,3 uyumluluk ve %32,7 uyumsuzluk, kardeş ikizlerde ise %33 uyumluluk, %67 uyumsuzluk tespit etmiştir. Bu sayılardan çıkan sonuç, tek yumurta ikizlerinde dahi, hatırı sayılır bir uyumsuzluğun varlığının saptanmış olmasıdır⁴⁹⁷.

Montagu bu gözlemden hareketle *“bir kimsenin suç işlemek hususundaki eğilime vâris olduğu hakkında en küçük bir delil yoktur; suç sosyal şartların ürünüdür; biyolojik şartların değil”* demektir⁴⁹⁸.

İkizler üzerindeki araştırmalar hakkında suç psikolojisi ve adli psikiyatri profesörü Japon Shûfu Yoshimasu'nun incelemeleri de (1941-1961 arasında) zikredilmeye değerdir.

⁴⁹⁵ zikreden, **Dönmezer**, s.145.

⁴⁹⁶ **Pinatel**, III, s.305.

⁴⁹⁷ **Mannheim**, I, s.270.

⁴⁹⁸ zikreden, **Dönmezer**, s.145.

28 çift tek yumurta ikizleri ve 18 çift yumurta ikizlerini (1961) araştıran Yoshimasu da diğer araştırmacılar gibi, birinci grupta ikinci gruba göre (kardeş ikizler) daha fazla uyumluluk tespit etmiştir. Ancak savaş sırasında diğer araştırmalara kıyasla her iki ikiz grubunda uyum oranı; tek yumurta ikizlerinde %50, çift yumurta ikizlerinde ise, %0 idi, yani düşüktü. Savaştan sonra, tek yumurta ikizlerinde uyumluluk oranı %60,6 kardeş ikizlerde ise, bu oran %11,1'e yükselmiştir.

Müellif oran değişikliğini, savaştan sonra Japonya'da suçluluğun artmasına bağlamaktadır. Yoshimasu ayrıca, uyumsuzluk gösteren tek yumurta ikizlerinin çoğunluğunun suçluluğa sonradan başladığını, uyumlu olan tek yumurta ikizlerinin ise, 25 yaşından önce suç işlediklerini ve çoğu kez mükerrir olduklarını belirtmektedir⁴⁹⁹.

Danimarka, Almanya, Finlandiya, İngiltere, Japonya, Hollanda, Norveç ve Amerika Birleşik Devletlerinde gerçekleştirilen ikizlerle ilgili 18 çalışmanın sonuçlarını 1992'de açıklayan Walters tek yumurta ikizlerinin suçluluğu bakımından %7,1 ile %100 bir uyuşmanın görüldüğünü, çift yumurta ikizlerinde ise, bu oranın %0 ile %77,8 arasında olduğunu ifade etmiştir. Bu farklı sonuçlar, çoğunlukla, araştırma malzemesinin çok kısıtlı olmasına (18 araştırma sadece 494 tek yumurta ve 525 çift yumurta ikizlerini kapsamaktadır) ve tesadüfen alınmış örneklerle dayanmaktadır.

Bu araştırmalar sonucu denebilir ki, tek yumurta ikizlerinin suçluluğu sadece ikiz kardeş olan çift yumurta ikizlerinin suçluluğuna göre daha uyumlu, benzerdir. Bu tespitten çıkarılan sonuç suçluluğun biyolojik olarak belirlendiğidir. Bununla beraber suçun oluşumunda bir yanılma faktörünün varlığı yani, her iki grup ikiz üzerinde, sosyal çevrenin etki edip etmediği veya tesir etmesi halinde nasıl etki ettiğinin gözden kaçırılmış olmasıdır. Bu nedendir ki, suçlulukla ilgili bütün açıklamalar, metodik bakımdan güvensiz bir zeminde bulduklarından genelleştirilemezler⁵⁰⁰.

İkizler üzerinde yapılan araştırmalar sonucu, kalıtımın suçluluğa etkisini öne çıkarımların (örneğin, Lange) görüşleri eleştiriye uğramıştır. Denmiştir ki, ikizlerle ilgili yapılan incelemeler, çok az kişi üzerin-

⁴⁹⁹ Mannheim, I, s.271-272.

⁵⁰⁰ Kürzinger, s.75; Demirbaş, s.111.

de gerçekleştirilmiştir. Bu kadar az kişiye ilişkin elde edilen rakamların, genel bir sonuca varmayı engelleyeceği aşıkardır.

Diğer bir eleştiri, araştırmaların sonuçlarından bazılarının psikiyatri kliniklerinden elde edilmesine dayanır. Kliniklerden elde edilen sonuçlar da, kalıttan ziyade psikişik anormallikler şeklindedir.

Ayrıca denmiştir ki, ikizlerin tek yumurta ikizi mi, yoksa kardeş ikizler mi olduklarının tespiti zordur. Bu konuda hatalar yapılabilir. Diğer bir eleştiri, dış görünüşleri aynı olan, aynı çevrede yaşayan ve çevreden de aynı muameleyi gören ve etkilenen tek yumurta ikizlerinden birinin suç işlemesine karşılık, diğerlerinin işlememesinin kalıttla izah edilemeyeceği şeklindedir⁵⁰¹.

Bir eleştiri de, suç işleyen tek yumurta ikizlerinden birisinin, hayat tarzı değiştikten sonra artık suç işlemediği ve fakat yaşam biçimi değişmeyen ikizlerden diğerinin suç işlemeye devam ettiği hususundadır⁵⁰².

Dr. Lorna Wheelan, ikizler üzerindeki araştırmalarla ilgili kesin bir sonuca varmanın zorluğundan bahsetmektedir. Şu soruya cevap verilmesi gerekmektedir. Kalıtım yoluyla intikal eden nedir? Bize miras bırakılan nedir? Biyolojik değil, hukuki ve sosyal bir olgu olan suç, kalıtım yoluyla geçmez. Mizaç (karakter), kalıtım yoluyla geçer mi? Stendahl'ın "kırmızı ve siyah" isimli romanına dayanan Martin Turnell "çevrenin insan karakterini değil, kaderini tâyin ettiğini" ifade etmektedir. Diğer taraftar Julian Huxley'ye göre, genetik uzmanlarının kullandıkları biçimde, karakter kalıtım yoluyla intikal edemez. Sadece, gençler, faktörler, irsi istidalar kalıtım yoluyla intikal edebilir. Herhangi bir karakter gençlerin ve çevrenin bir ürünü olabilir. Eskiden beri sorulan tabiat veya eğitimden hangisinin önemli olduğu sorusu mantıksızdır⁵⁰³.

Modern yazarlar ve ikizlerin sorunlarıyla meşgul olan Exner, kitabının ikizlerin suçluluğu kısmını, çevrenin etkisiyle suçlu olan şahıslar bulunduğu gibi, kalıtım yoluyla suç işleyenler de vardır, şeklinde bitirmektedir⁵⁰⁴.

⁵⁰¹ Mannheim, I, s.270.

⁵⁰² Dönmezer, s.147-148.

⁵⁰³ Mannheim, I, s.273.

⁵⁰⁴ Exner, s.177.

VI. GORING'İN "İNGİLİZ MAHKÛMU" VE HOOTON'UN "AMERİKAN SUÇLUSU"

Lombroso ve onu takip edenlerin tezlerini dikkatle gözden geçirmek ve onları reddetmek amacıyla hareket eden, Parkhurst Cezaevi doktoru Charles B. Goring (1870-1919), 3000 İngiliz mahkûm üzerinde gerçekleştirdiği biyometrik araştırma neticesinde elde ettiği bulguları "İngiliz Mahkûm: istatistiksel bir çalışma" (The English Convict: A Statistical Study) adı altında 1913 yılında yayınladı.

Müellif, araştırmalarında suç işleyenlerle işlemeyenler ve hatta işleyenler arasında vücut özellikleri bakımından -örneğin hırsızların suç işlemeyenler veya diğer mahkûmlardan yapısal olarak daha ufak tefek olmaları- zayıf da olsa, istatistiksel bir fark olduğunu tespit etti. Buna göre suçlular, suçlu olmayanlardan ortalama olarak 1,7 inch ufaktırlar. Aynı ilişkiyi vücut ağırlığında da tespit eden Goring, suçluların zeka seviyelerinin de -belki de bazı dolandırıcılık türleri hariç olmak üzere- aşağı düzeyde olduğundan bahseder. Akıl hastalığı ve sar'anın cezaevlerinde daha fazla bir miktarda rastlandığına da dikkati çeker⁵⁰⁵. Goring, mahkûmların fiziksel görüntülerinin veya düşük zekaya sahip olmalarının, cezaevlerinde bulunmalarından ve oralar-daki kötü hayat koşullarından kaynaklanabileceğini belirtir⁵⁰⁶. Akıl hastalığı ve sar'anın cezaevlerinde daha fazla rastlanmasının nedenini de yukarıdaki gerekçeye bağlayan müellif, ancak bu farkın dışarıya oranla çok az olduğunu ifade ederek Lombroso'nun tezine de dayanmamaktadır⁵⁰⁷.

Bazı müellifler, Goring'in bu bulgularını Lombroso'nun görüşlerinin doğrulandığı şeklinde yorumlamışlarsa da Goring, araştırmalarının sonunda antropolojik bir suç tipinin varlığını reddederek, suçlu ve suçlu olmayanlar arasında istatistiksel verilere dayanarak yaş, vücut yapısı, zeka seviyesi, ait oldukları sosyal sınıf bakımından herhangi bir farkın bulunmadığını belirtmiştir⁵⁰⁸. Suç, az da olsa, sosyal

⁵⁰⁵ Mannheim, I, s.264-265.

⁵⁰⁶ Dolu, s. 162.

⁵⁰⁷ Mannheim, I, s. 265.

⁵⁰⁸ Dolu, s.162.

eşitsizlikler, olumsuz çevresel etmenler veya haklı gelebilen başka açıklamaların sonucudur⁵⁰⁹. Müellife göre, belli fiziksel, akli ve ahlaki yapıya sahip olanlar, suç işlemeye daha meyillidirler⁵¹⁰.

“İstatistik harikası” olarak nitelendirdiği Goring’i eleştiren Hooton, Lombroso’nun eserlerine karşı önyargıyla hareket ettiğini söylediği Goring’in kendi önyargılarına dayanak teşkil edecek biçimde yaptığı araştırmalarını da yönlendirdiğini belirtmekten geri kalmamıştır⁵¹¹. Hooton’a göre, Goring ayrıca vücut yapısı ve suç arasındaki ilişkiyi de çözümlenmeden bırakmıştır.

Goring’in kişiler üzerindeki araştırmalarına devam eden Hooton’un ulaştığı sonuçlar, 13874 mahkum ve suç işlemeyen 3203 kişiden oluşan (suç işlemeyenlerden teşkil edilen mukayese grubunun içine itfaiye erleri de dahil edilmiştir) toplam 17.077 kişi üzerindeki araştırmalara dayanmaktadır. 107 antropometrik özellik üzerinde gerçekleştirilen araştırmanın sonuçlarını müellif “Amerika Suçlusu” (The American Criminal: an Anthropological Study. Cambridge, Harvard University Press) 1939 isimli çalışmasında yayınlamıştır. Müellifin bulguları, Lombroso’nun sonuçlarıyla benzerlikler arz etmektedir⁵¹².

Hooton’a göre, suçlular neredeyse tüm beden ölçüleri yönünden mukayese grubunu oluşturan suç işlemeyenlere nazaran farklılıklar arz ederler. Suçlular suç işlemeyenlere kıyasla daha kötü durumdadırlar, çok daha geri kalmışlardır.

Suçluların morfolojik özellikleri şunlardır: Uzun boyun, ince dudaklar, düşük omuzlar, kızıl saçlar⁵¹³ koyu kahverengi⁵¹⁴, dar çene, küçük gözler, gözler mavi- gri, nadiren siyah veya mavi yassı bir yüz, çoğunlukla dar alın⁵¹⁵, zayıf ve ince yanaklar, kepçe kulaklar⁵¹⁶.

Suçlularda dövmeler (Tatouage) suçlu olmayanlara göre daha fazladır.

⁵⁰⁹ Mannheim, I, s.265.

⁵¹⁰ Dolu, s.162.

⁵¹¹ Mannheim, I, s.266.

⁵¹² Lygia Négrier-Dormont, s.54; Dönmezer, s.118; Dolu, s.16.

⁵¹³ Mergen, s.376.

⁵¹⁴ Dönmezer, s.119.

⁵¹⁵ Lygia Négrier-Dormont, s.54.

⁵¹⁶ Sokullu-Akıncı, s.151.

Suçlu olanların sakal ve beden kılları seyrek, saçları ise sıkıdır⁵¹⁷.

İnce, uzun boylu suçlular, hırsızlık ve adam öldürmeye, geniş yapılılar, adam öldürme ve dolandırıcılığa eğilimlidirler; zayıf kısa boylular, hırsızlık, ufak şişmanlar ise cinsel suçları işlerler. Ancak fizyolojik şartların ve bağların ispat edilememesi halinde, bu ifadelerin bir değeri yoktur⁵¹⁸.

Suçluları organik olarak aşağı gören Hooton, suçun, çevrenin aşağı derecedeki insan organizması üzerinde yaptığı etki sonucu işlendiği görüşündedir⁵¹⁹.

Suçlulara uygulanacak yaptırımlara gelince: Az bozulmuş suçlular eğitilmeli, daha zor suçlular soyutlanmalı, ıslah edilemeyenlerin ise sürekli bir biçimde hapsedilmelerini öneren Hooton⁵²⁰, daha sonra yazdığı diğer bir eserinde ıslah edilemeyenlerin, yok edilmeleri veya diğer kişilerden ayrı tutulmaları gerektiğini ileri sürmüştür⁵²¹.

§ 4. PSİKOLOJİK TEORİLER

20. yüzyılın başlarından itibaren suçun nedenlerini bulmaya çalışan bilim adamları, bedenden ruha yöneldiler. İnsanların temelde kişilik özelliklerine odaklandılar. Bu dönemde örneğin, ruhi çatışma, zeka ve ahlaki gelişim ve suç arasında bağlantı kurmaya çalışıldı.

Genellikle suç, bozuk kişilik gelişiminin bir sonucu olarak ele alan psikolojik teoriler, kişinin 1-5 yaş arası erken çocukluk dönemindeki gelişim sürecini problemlili bir durum olarak algırlarlar. Bireyleri suç işlemeye eğilimli hale getiren özelliklerin kazanıldığı bu dönemi takip eden çocukluk evresinde, hayvanlara eziyet eden, onların canla-

⁵¹⁷ Dönmezer, s.119; Lygia Négrier-Dormont, s.54.

⁵¹⁸ Mergen, s.376.

⁵¹⁹ Dolu, s.164.

⁵²⁰ Hooton, Crime an the Man, Cambridge 1931, s.392, zikreden, Sokullu-Akıncı, s.153.

⁵²¹ Hooton, The American Criminal, Cambridge 1939, s.309, zikreden, Sokullu-Akıncı, s.153.